

Wielerbonden, hoog tijd voor actie! - Wim Lagae

deredactie.be - wo 16/04/2014 - 12:13 Wim Lagae

Met de overwinning van Philippe Gilbert in de Brabantse Pijl zitten de 'Vlaamse' klassiekers er op. Uit de kijkcijfers volgt veel belangstelling voor het wielerspektakel met de zinderende finales, heroïek en nog meer dramatiek. De Vlaamse lente heeft in deze (parcours)vorm haar vaste stek verworven op de wielerkalender van hopelijk de volgende decennia.

De sportieve en economische upgrade die Flanders Classics maar ook de E3 Harelbeke en de VDK-Driedaagse De Panne-Koksijde in een gebetonneerd wielerschap konden realiseren, verdient daarom hoge waardering. Het internationale wielercircus komt enkel nog naar Vlaanderen terug met de Tourritstart in Ieper, de Baloise Belgium Tour, de Eneco Tour en enkele eendagswedstrijden. In Vlaanderen worden de exploitanten van Froome, Contador of Gilbert vanaf nu vooral geconsumeerd als televisiesport. Gelukkig worden we hier ruim op onze wenken bediend omdat wielrennen dé sportspierpunt van onze openbare omroep is.

Maar hoe zit het aan de basis?

Hoe is het echter gesteld met het Vlaamse wielrennen aan de basis, dat niet de televisie haalt? Antwoorden op deze vraag werden deze winter voorbereid aan de KU Leuven in het kader van de Staten-Generaal voor het Vlaamse weg wielrennen. De Vlaamse Minister van Sport Philippe Muyters, academici, clubleiders, organisatoren, wielersmedia, wielersouders en andere opiniemakers brachten enkele weken geleden de uitdagingen voor de koers in kaart.

In ons actieplan staat veiligheid centraal. In het zog van de bevlogen noodgekreet van een wielersouders pleiten we voor een zonerings in tijd en ruimte van jaagpaden, een betere exploitatie van openlucht wielerspistes en het verkeersvrij maken van regionaal gespreide, verlaten industrieterreinen enkele uren per week. Hoe lang nog moeten wielersouders hun hart vasthouden wanneer jonge wielersouders hun oefenkilometers moeten malen op of naast schabouwelijke fietspaden? Hoe kunnen we een beter evenwicht afdwingen tussen de macho wielersouders/wielersterrorist, Koning auto, recreatieve fietsers en voetgangers? Ons tweede spierpunt zijn managementtransfers en –opleiding. Meer dan ooit moet het wielersbeleid inhaken op opleidingen sportmanagement om clubs en organisatoren beter te ondersteunen bij onder andere hun sponsoring. Zijn er afgetrainde managers in de zaal die de scherpe daling van het aantal wedstrijden aan de basis kunnen remmen? Waar blijven de juristen die het takenpakket van de Vlaamse vleugel en de Belgische koepel duidelijk ontwarren, naar analogie met het proces dat andere sportbonden doormaakten? Kunnen de complexe vzw-structuren rond het wielrennen verlicht worden?

Ten derde moet er een upgrade komen van dames wielrennen, een downgrade van (deryn)criteria's, en opleidingsvergoeding voor clubs en zijn bovenlokale oplossingen voor gemeentelijke overlast noodzakelijk.

Safety first?

De Vlaamse Minister van Sport beklemtoonde dat de Staten-Generaal wielrennen geen eindpunt, maar juist een startpunt moest zijn. Hij zag vele interessante actiepunten passeren, die een beleidsimplementatie verdienen. Sportbeleid is sinds de jaren zeventig gemeenschapsmaterie en decretaal is Wielersbond Vlaanderen het aanspreekpunt. Als erkende en gesubsidieerde sportfederatie moet WBV basisopdrachten vervullen, die het volledige spectrum van het competitieve wielrennen aan de basis in Vlaanderen omvatten. Ook de taken in het recreatieve wielrennen, waar dan ook nog een concurrerende Vlaamse Wielersbond actief is, zijn eveneens veelomvattend.

Hans Vandeweghe, de voormalig algemeen directeur WBV, was mede-initiatiefnemer van de zelfevaluatie-oefening van het Vlaamse *grassroots* – of is het eerder *cobblestone*? – wielrennen. Hij werd ontslagen zes weken voor de Staten-Generaal door de raad van bestuur, die prompt het dagelijks bestuur overnam. Is het niet stuitend dat de meerderheid van de wielersbonden geen teken van leven gaf in de wekenlange aanloop naar, op of in de opvolging van de Staten-Generaal? Het was dan ook geen verrassing dat enkele dagen na de Staten-Generaal een peloton van 282 Elite z.c./U23 renners door het dorpscentrum van Putte

(Beerzel) of 218 juniorees over de wegen van Knesselare denderden. Overdrijven we niet in het uitdagen van het ongenadige wielernoodlot?

Voor opleiding van jonge renners moeten we alvast nog strengere normen opleggen dan die van de spektakelindustrie. Is het echt zo moeilijk om een stringente deelnemersbeperking, gekoppeld aan een online inschrijvingssysteem voor wedstrijden, op te leggen? Is dat drieste, nauwelijks gereguleerde, peloton van volgwagens in interclubwedstrijden van jongeren echt nuttig? *Safety first?*

Het peterprinciple

In de huidige institutionele context zal wellicht geen letter van het actieplan gerealiseerd worden. Daarom zal eerst het managementprobleem moeten worden aangepakt. Professioneel sportmanagement omvat echt wel veel meer dan het ongewild in de praktijk brengen van het *peterprinciple*.

Voor de managementleek: een werknemer die binnen zijn eerste functie goed functioneert (bv. een wielerscommissaris) promoveert naar een hogere functie (bv. provinciaal afgevaardigde). En, stelt deze managementwet, dit proces gaat verder tot de werknemer zijn niveau van incompetentie bereikt heeft. Herinnert u zich nog de blitse managementcarrière van ene Alexandre Vinokourov? Na een zowel op doping- als omkoopvlak zwaar besmette carrière koopt hij zich een Versacepak en wordt hij gevraagd en door alle regulatoren gedooft als manager van het Astana miljoenentopteam. *Welkom in het wilde wielerswesten!*

Expertise gevraagd

Het is duidelijk dat de gesubsidieerde sport hier geen voorbeeld aan kan nemen. Het conflict tussen de Borlee's en de Franstalige atletiekfederatie illustreert scherp dat ook andere sportfederaties kampen met een conflict tussen wél gekwalificeerde werknemers versus bestuurders die prioritair verdedigings- en verdringingsmechanismen ontwikkelen om op hun te hoge niveau te kunnen overleven.

Hoogtijd om binnen de krijtlijnen van het huidige (of nieuwe?) sportdecreet aan het toezicht op sportfederaties quota op te leggen op het vlak van managementexpertise (diploma's én relevante ervaring). Ook moet belangenvermenging - tussen het Belgische en provinciale versus het Vlaamse niveau – via quota in raden van bestuur ontijd worden. Willen de sportadministratie Bloso en de Vlaamse Minister van Sport nu eindelijk eens de diverse opleidingen sportmanagement, waarvan sommige twee decennia hun plaats in de markt verdienen, op alle niveaus van de gesubsidieerde sport erkennen en valoriseren?

(Wim Lagae is hoofddocent sportmarketing KU Leuven, Campus Antwerpen en deeltijdgastdocent UGent.)